

Het verhaal van Kruis en Opstanding

Ik ben opgegroeid met de uitdrukking en de overtuiging,

- *dat Jezus Christus gestorven is aan het Kruis voor de zonden van de hele wereld en dus ook voor die van mij.*
- *En dat ik alleen maar gered kan worden (en in de hemel kan komen), als ik in Hem geloof als mijn persoonlijke Verlosser en Zaligmaker.*
- *En dat ik daar zeker van kan zijn, omdat Hij op Paasmorgen is opgestaan uit de dood.'*

Ik had daar allerlei vragen bij, maar die kaatsten af bij het antwoord, dat het gewoon zo was, en dat ik dat maar moest geloven. Dat het niet iets is, waar wij met ons verstand iets van zouden kunnen of moeten snappen, maar dat we dat gewoon moesten aannemen.

Ik merkte bij mezelf, dat ik dat ook wel graag wilde, maar dat het toch niet helemaal lukte. Pas later, toen ik wat meer onderscheid kon maken tussen mijn gevoels(leven) en mijn rationele denken kon ik er beter mee om gaan.

Gevoelsmatig is die geloofsuitdrukking van waarde, omdat het iets zegt over al die dingen waarover ik een slecht gevoel had in mijn leven, dus mijn schuldgevoelens over alles wat ik van mezelf of van anderen verkeerd vond, inclusief mijn gedrag. Toch ook wel vaak in verbinding met het gevoel van 'stout' en 'ongehoorzaam' (mij bijgebracht in de opvoeding). En dan komt daar nog bij de **angst voor de hel**, voor het eeuwig verloren gaan, gekoppeld aan de **straf voor je zonden, als je niet tot Jezus zou bekeren...!**

De rol van angst is niet onderschatten en dan ben je gevoelig voor manipulatie, en dan gaan de 10 geboden werken als strafregels.

De angst en krampachtigheid om maar geen overtredingen te maken, om maar goed te doen in de ogen van God. En dus je heel zondig voelen, niet alleen voor de dingen die je toch verkeerd deed, maar bovenal ook voor de verkeerde gedachten en gevoelens, die steeds weer de kop op staken. Denk ook maar eens aan het vaak taboeonderwerp 'seks'...

Het voelt goed, als je de overtuiging hebt, dat je al die rottige gedachten en verkeerde dingen van jezelf via het Kruis van Christus achter je mag laten. En het verhaal van Opstanding betekent dus geen hel, geen dood als einde, maar nieuw leven, dat nooit meer ophoudt...

Ja, maar dan probeer je het wel te begrijpen.

En dan komt de vraag: hoe werkt het dan?

Als je het helemaal versimpelt tot een rechtszaal, met God als Rechter, waarin mensen met hun leven terecht staan en waar hun zonden op een rijtje gezet worden, waar ze ter dood worden veroordeeld, en waar dan Jezus komt, die zegt '*kijk hier: ik heb ook voor die mens zijn straf gedragen*', dan kan ik het nog niet kloppend krijgen.

Toch proberen mensen het op die manier begrijpelijk te maken.

Voor mijn gevoel gaat het steeds om 'beeldtaal', die een beroep doet op het gevoel en die niet in verstandelijke termen vertaald kan worden, en zeker niet als taal van feiten.

Ik probeer het even op een andere manier...

Gebruik makend van wat ik gaandeweg ontdekt heb als rode draad door de Bijbel, uit

overstijgende ervaringen, ook in mijn eigen leven.

Ik heb het eerder genoemd als de ontdekking van '*liefde die zichzelf niet zoekt*' en van '*met ontferming bewogen*' (= 'het Verhaal van God') te midden van de verhalen van de mens waarbij het gaat om overleving, aanpassing en macht (= 'het verhaal van de mens', 'het evolutieverhaal')

In het Oude Testament zie je die verhalen door elkaar heen, met duidelijke voorbeelden zowel van het ene als van het andere.

Het verhaal van Jezus zie ik als een ultieme vorm van het zichtbaar maken van het verhaal van God in woord en daad. Maar dan ook echt in zijn consequentie: Jezus is niet bezweken voor de verleiding, druk, of zelfs angst voor de dood.

Wat er gebeurt in zijn weg naar het Kruis zou je kunnen zien als een poging, vanuit het verhaal van de mens, om dat verhaal van God, niet gericht op macht, aanpassing en overleving, maar op liefde die zichzelf niet zoekt, het onderspit te laten delven.

Wat mij raakt is, dat in de wijze waarop hij die weg gaat, hij ook tegelijk zichtbaar maakt hoe de weg van de mens er dan uit ziet, in 'zie de mens', op weg naar een koningsmantel en kroon, die dan een doornenkroon blijkt te zijn, zonder perspectief.. Dus in zijn afgang laat hij de afgang van het verhaal van de mens zien.

Het lijkt ook te lukken, maar het is niet het einde van het verhaal...!

Wat mij betreft heeft dit verhaal van Jezus niets te maken met een voorbedacht plan over zonde, straf, en verlossing. Eerder met het laten zien wat er gebeurt als je gaat voor rechtvaardigheid en liefde, en niet je oren laat hangen naar het oordeel en de druk van de heersende machten.

Dan kun je dit einde verwachten.

Er gebeurt pas wat met jezelf, als je in het meemaken van het verhaal, iets van jezelf ontdekt.

Dat je ontdekt, dat dat verhaal symbolisch aspecten van jouw leven laat zien, met name de donkere kanten, en misschien ook wel je onderbuikgevoel (dat vaak te maken heeft met het vechten voor je eigen hachje, het overleven, je egoïstische begeerten of de macht).

In die ontdekking kan er in je leven van alles aangeraakt en ondersteboven gegooid worden. Bekering zou je het kunnen noemen...

Dat heeft dat niet zozeer met de feiten van dat verhaal te maken, maar met de betekenis ervan. En ook heel subjectief: de betekenis, die het voor jou heeft.

Dat kan jou niet aangepreft worden (hooguit als een opstapje via het verhaal van een ander), maar dat zul je zelf moeten ontdekken.

Daar komt weer iets van het mysterie aan de orde. Het mysterie van ons leven, dat zich dus afspeelt in ons zelf, maar ook herkend kan worden bij een ander.

Zo kun je je ook verbonden voelen met anderen, bijvoorbeeld in de gemeente/kerk.

Dan kan het avondmaal in het doorgeven van een stukje brood (verwijzend naar de gebrokenheid en brokken van het leven en de wereld) een bijzonder teken van verbondenheid zijn.

Het verhaal van de Opstanding

Ja, en dan het verhaal (of liever gezegd: de verhalen) van de opstanding,.

Als er één verhaal is dat bol staat van het mysterie, is het wel het verhaal van de opstanding

en de verschillende invalshoeken in de Bijbel.

We komen er niet uit, wanneer we proberen op een rationele manier het verhaal terug te brengen naar de zintuiglijke feiten. Wel kunnen we, met welke discussie ook, in elk geval twee dingen vaststellen:

Er was een leeg graf. Als het graf niet leeg was dan waren er geen verhalen ontstaan over de opstanding. Het zou ook kunnen zijn, dat de verhalen over het lege graf pas later ontstaan zijn en dat men niet wist waar het graf was en dat er zo verhalen ontstaan zijn, die als betekenis hadden, dat het niet ophield met de kruisdood.

Er zijn mensen, die verschijningen van Jezus hebben gezien, die alleen maar te beschrijven zijn in de vorm van levensechte ontmoetingen.

Tegenstrijdig klinkt het op het eerste gezicht, wanneer je het verhaal van (ongelovige) Thomas vergelijkt met het verhaal van Maria Magdalena in de hof.

Bij Thomas gaat het om zintuiglijkheid en bij Maria gaat het om het 'anders zijn' van de opgestane Heer. Als je dan iets verder kijkt dan de feitelijke beschrijving en zoekt naar de betekenis van de verhalen wordt duidelijk, dat het in het verhaal van Thomas gaat om de bevestiging, dat het in de nieuwe situatie (van na de Opstanding) gaat om dezelfde persoon 'Jezus', dus als het ware om hetzelfde Verhaal als van voor de opstanding. Oftewel het is niet afgelopen met dat verhaal, dat verhaal is niet dood te krijgen.

En bij Maria gaat het om de nieuwe werkelijkheid, die uitstijgt boven het aardse leven. Je zou kunnen zeggen: hier en nu alleen nog maar in verhaalvorm te krijgen. Het is een overstijgend verhaal, dat mensen niet (en nooit) in hun vingers kunnen krijgen.

En zo kan het voor ons ook van betekenis zijn.

De weg van 'liefde die zichzelf niet zoekt' en van 'met ontferming bewogen'.

Als weg, die ons helpt te zien waar het in het leven om gaat en waar het leven te vinden is. In de ervaring, dat dat grote verhaal met ons meegaat, en eigenlijk ook in ons binnenste ten diepste aanwezig is en aangeraakt kan worden, *'als wij er acht op slaan'*.

We worden op het spoor gezet om ons heen te kijken, anderen te durven ontmoeten, ons niet af te wenden van het lijden en de brokken van de wereld, enz.

Een aanmoediging om niet om te gaan liggen, te bezwijken voor de druk van anderen, of voor (onderbuik)gevoelens, en niet de ogen dicht te doen voor pijn en lijden. Een boodschap voor goede en kwade dagen. Een weg waar je vertrouwen in mag hebben, als weg die uiteindelijk naar leven leidt. En zelfs overstijgend is als het om de dood gaat.

Het is de weg van liefde.

Nou ja... de opstanding dus niet als lokaasje voor later, maar als een levenservaring in het vallen en opstaan. Als weg ten leven.